

PRAVNI OKVIR

POSREDOVANJA / MEDIJACIJE U RS

ZAKON O POSREDOVANJU U REŠAVANJU SPOROVA

("Službeni glasnik RS" br. 18/2005 i 55/2014)

doprinosu ostvarivanju prava na pravično suđenje u razumnom roku i prava na delotvoran pristup pravdi, koja su zajemčena Ustavom Republike Srbije i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Doprinosi rasterećenju sudova, bržem i efikasnijem rešavanju sporova.

Zakon uređuje materiju posredovanja: načela (dobrovoljnost, ravnopravnost stranaka, lično učešće, isključenje javnosti, poverljivost, neutralnost, hitnost, zabrana korišćenja dokaza u drugim postupcima), postupak, odnos posredovanja i sudskog ili drugog postupka, definiše šta je posredovanje i ko može biti, licenciranje, obuke, disciplinsku odgovornost posrednika, Komora...

Neke od najznačajnijih novina Zakona odnose se na:

- Pravno dejstvo sporazuma postignutog u postupku posredovanja je jednako pravnom dejstvu sudske presude, a sporazum se smatra izvršnom ispravom overom notara;
- Sporazum zaključen u postupku posredovanja postiže se uz pomoć posrednika koje imenuje Ministarstvo pravde i državne uprave kod kojeg se posrednik registruju. Ministarstvo izdaje dozvolu za obavljanje delatnosti posrednika i određuje tarifu. Posrednik može biti lice sa visokom stručnom spremom, ali ne mora da bude pravnik. Nadzor nad radom posrednika je u nadležnosti posebne komisije koja je ovlašćena i da oduzme dozvolu za obavljanje delatnosti posredniku u određenim slučajevima;
- Medijacija je primenjiva i u krivičnim i prekršajnim postupcima u vezi sa imovinskopравnim zahtevom i zahtevom za naknadu štete;
- Pokretanje postupka posredovanja ima uticaja na tok zastarelosti potraživanja (nastupa prekid zastarelosti od 60 dana).

PORODIČNI ZAKON RS

(Sl. Gl. 18/2005. i 72/2011 Čl. 240-246)

predviđa proceduru posredovanja u postupku za razvod braka. Ako do mirenja supružnika ne dođe sledeći postupak koji se sprovodi jeste postupak nagodbe (medijacije) tokom koje se supružnici sporazumevaju oko pitanja koja se tiču imovine, vršenja roditeljskog prava, izdržavanja dece, poveravanja dece, odnosno vršenja roditeljskog prava itd, a u najboljem interesu dece.

ZAKON

O MALOLETNIM UČINIOCIMA KRIV. DELA I KRIVIČNOPRAVNOJ ZAŠTITI MALOLETNIH LICA

(Sl. Gl. 85/2005)

sadrži odredbe koje se primenjuju prema mal. učiniocima kriv. dela. Za pojedina dela tužilac može izreći vaspitni nalog umesto da pokrene krivični postupak ili da obustavi postupak, odnosno da primenom Vaspitnog naloga utiče na pravilan razvoj maloletnika i jačanje njegove lične odgovornosti kako ubuduće ne bi činio krivična dela.

Član 7 predviđa poravnjanje sa oštećenim kako bi se naknadom štete, izvinjenjem, radom ili na neki drugi način otklonile, u celini ili delimično, štetne posledice dela.

Član 14 predviđa da Sud mal. može izreći jednu ili više posebnih obaveza, ako oceni da je odgovarajućim zahtevima ili zabranama potrebno uticati na maloletnika i njegovo ponašanje. U tom smislu Sud može maloletniku izreći obavezu da se izvini oštećenom, da u okviru sopstvenih mogućnosti naknadi štetu koju je prouzrokovao...

ZAKON O SOCIJALNOJ ZAŠTITI

(Sl. Glasnik 24/2011)

I PRAVILNIK O ORGANIZACIJI, NORMATIVIMA I STANDARDIMA RADA CENTRA ZA SOCIJALNI RAD

(59/2008, 37/2010, 39/2011 i 1/2012)

bliže uređuju pitanja primene medijacije u ustanovama socijalne zaštite. Pravilnik članom 4 u delu javnih ovlašćenja Centara za soc. rad predviđa poslove sprovođenja postupka posredovanja-medijacije u porodičnim odnosima i sprovođenja medijacije između maloletnog učinioca i žrtve krivičnog dela.

Z A K O N

O OSNOVAMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Opšti protokol zaštite dece od zlostavljanja i zanemarivanja

Posebni protokol zaštite dece/učenika od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja u vaspitno-obrazovnim ustanovama.

Nacionalna strategija za mlade, Nacionalni plan akcije za mlade i ostali dokumenti koji uređuju obrazovni sistem i omladinsku politiku prepoznaju vršnjačku medijaciju kao delotvoran način rešavanje sukoba u školskom i vanškolskom okruženju.

POSREDOVANJE U RADNOM OKRUŽENJU, PARNIČNOM POSTUPKU, KRIVIČNOM PRAVU I OSTALIM OBLASTIMA

BLIŽE REGULIŠU:

- **ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU (72/2011)**
- **ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU (72/2011 i 101/2011)**
- **ZAKON O ZABRANI DISKRIMINACIJE (22/2009)**
- **ZAKON O SPREČAVANJU ZLOSTAVLJANJA NA RADU (36/2010)**
- **ZAKON O ZAŠTITI POTROŠAČA (73/2010)**
- **ZAKON O MIRNOM REŠAVANJU RADNIH SPOROVA**

PREDNOSTI POSREDOVANJA/ MEDIJACIJE

U sudskom postupku : jedna strana dobija, druga gubi.

U posredovanju: obe strane aktivno učestvuju i zajedno dolaze do rešenja/sporazuma o uskladenim interesima.

Sudski postupak: više košta, skup je i znatno duže traje.

Postupak medijacije : manje košta i završava se ne duže od 60 dana.

Rešavanje sporova medijacijom u Americi, Kanadi, Kini, Australiji i zemljama EU je 80 – 90 % a samo 10 – 20 % sporova rešava se u sudskom postupku.

Za dodatne informacije:

Udruženju građana "Kokoro"- Bor

Ul. Save Kovačević broj 15 L1, 19210 Bor

Tel: 030/ 24 96 761; Mob: 060 / 54 31 888;

E-mail: kokorom@mts.rs

Publikacija je napravljen uz finansijsku pomoć Evropske unije u okviru Programa Solidarno za prava svih - podrška braniteljima ljudskih prava u lokalnim sredinama 2021/2022. koji realizuje tim Solidarno za prava svih. Za njegovu sadržinu isključivo je odgovorno Udruženju građana "Kokoro" - Bor i njegova sadržina nužno ne izražava stavove EU niti članova tima Solidarno za prava svih.